

**ВИ ПИТАТЕ,  
СИНДИКАТ  
ОДГОВАРА**



**Породиљско  
одсуство и ранији  
одлазак у пензију**

На различита питања из области радноправне заштите и радног законодавства за читаоце „Политике“ одговарају експерти и дугогодишњи правници са положеним правосудним испитом из Савеза самосталних синдиката Београда. Питања можете да пошаљете на и-мејл адресу синдиката – [pitaj синдикат@sindikat-beograda.rs](mailto:pitaj синдикат@sindikat-beograda.rs) – који ће у најкраћем року нашем листу проследити одговоре. Сваког уторка на страницама „Политике“ биће објављена два-три питања са одговорима.

Пре пола године запослила сам се у предузећу, засновала сам породицу и сада сам у другом месецу трудноће. Пре него што сам закључила уговор о раду са садашњим послодавцем била сам пријављена код НСЗ, јер сам само три месеца радила на одређено време пре „бироа“. Како ће ми се обрачунавати и исплаћивати породилско одсуство?

**ОДГОВОР:** Према Закону о финансијској подршци породици са децом, основица накнаде зараде за време породилског одсуства израчунава се од плате коју је породиља примила и на коју су плаћени доприноси у претходних 18 месеци пре отпочињања одсуства, или мање ако запослена није имала у претходном периоду 18 месеци рада и 18 основица. Месечна основица накнаде зараде увек се утврђује дељењем масе основица накнаде плате са 18, без обзира на то да ли је запослена имала претходни стаж од свих 18 месеци или мање. Очигледно да ће породиље које имају мање од 18 месеци претходног стажа, односно мање од 18 месечних основица, имати и нижу просечну месечну основицу накнаде.

У децембру ове године напунићу 63 године живота и 36 година радног стажа, а супруг има чак 44 године стажа. Да ли 2022. можемо имати пуну пензију? Какви су услови за ранији одлазак и колико износи умањење?

**ОДГОВОР:** Од 2022. важе нова правила за пензионисање жена, што значи да сваки захтев који запослене поднесу после 31. децембра ове године подлеже новим условима. То подразумева да жене у старосну пензију могу са 63 године и четири месеца живота. Потребан број година радног стажа остаје исти и износи минимум 15 година. Са друге стране, мушкарци у старосну пензију у наредној години иду по старом – са 65 година живота и 15 година стажа. Једнако за оба пола је правило по коме и мушкарци и жене могу редовно да се пензионису са 45 година стажа, без обзира на старост. Услов је да су им послодавци све време током 45 година редовно уплаћивали доприносе. Граница за превремену пензију и услови за пензионисање се померају од наредне године и за жене и за мушкарце. Мушкарци су у 2021. могли ово право да остваре са 40 година стажа осигурања и најмање 59 година. Следеће године могу са 40 година стажа осигурања и најмање 59 година и шест месеци живота. За жене је у 2021. услов био 58 година и четири месеца живота и минимум 39 година и четири месеца стажа, док је за 2022. услов 39 година и осам месеци стажа осигурања и најмање 59 година живота. Умањење износи 0,34 одсто за сваки месец превременог пензионисања, а највише за 20,5 одсто од укупне пензије.

М. Р. Б.